

QUESTION BANK

CLASS : X

SUBJECT : SANSKRIT

प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत -

अपूर्वः कौशिकी - - - - - साम्यमात ।

1. भारत्याः कौशः कीदृशो वर्तते ?
2. विद्या व्ययतः किं प्राप्नोति ?
3. विद्या कथम् कथम् आयाति ?
4. भारत्याः कौशः व्ययतः किम् आयाति ?
5. व्ययतः पदस्य विपर्ययः लिखत -
6. अरित इति अर्थे क्रियापदं किम् प्रयुक्तम् ?
7. श्लोके सम्बोधनपदं किम् ?
8. कौशः इति कर्तृपदस्य क्रियापदम् किम् ?

Q2. अधःशक्या अग्रजान् कौशिसत्त्वः - - - - - अकारयत् ।

1. अग्रजान् कौशिसत्त्वः केषाम् राजा अभूत् ?
2. राजा कस्य समन्तात् वानशालाः अकारयत् ?
3. नृपः कीदृशः आसीत् ?
4. बहुपसेवी इति पदस्य विशेष्यपदं किं अरित ?
5. असौ इति सर्वनाम पदं कस्मै प्रयुक्तम् ?

Q3. भावार्थं लिखत -

वस्यमीति प्रतिज्ञाय - - - - - पापतरस्तथा ।

शिवीनाम् नृपः विषण्णान् अमात्यान् वदति - अस्मिन् जगति यः
जन्तुः - - - इति प्रतिज्ञायाम् कृत्वा कार्पण्येन अनिश्चितमत्या - - - मनः
करोति ततः - - - कारिष्यति - - - भवितुं न शक्नोति ।

जन्तुः, पापतरः, कारिष्यति, अन्यथा

Q4. अन्ये व्युत्पत्तयः -

आशुषः क्षणमकौशिकी - - - - - क्षणिकततोऽधिकम् ॥

आशुषः शकः - - - अपि शकः - - - न लभ्यः ।
- - - येन निरर्थकम् नीतः ततः - - - तु हानि का ?

Q5. सन्धिः, सन्धिव्युत्पत्तयः व्युत्पत्तयः -

1. रजनीशः, वर्षतः, शब्दो, धावनम्, विष्णोऽन्त, वदनाम्बुजे
कृणोतः, शतच्छ्रुत्वा, स्वच्छन्दः, प्रथमव्यये, अन्तः

५०६. समासं समासविच्छेदं कुरुत -

१. अविवेकः, अनुपयुक्तः, इच्छजित, अल्पज्ञः, त्यागसमं, राधायाः पुत्रः
स्वर्णपूरितः, विद्यालयं, अशुभम्, देवाधिपतिः, ज्ञान्तेय

५०७. विच्छेदम् व समासं कुरुत -

शीतलसलिलं, जीलौत्पलम्, विवर्धितानि कमलानि, चतुष्पथम्,
शताब्दी, ललाटेभ्योः, पञ्चः च पक्षिणाः च, विषधरः, सेवकपत्र
यथाशक्ति, उपगङ्गम्,

५०८. प्रकृतप्रत्ययं लिखत -

१. गन्तव्यः, दर्शनीयः, जमन, सेवकः, पालवान, कुट्टिमन्
अश्री, शानी, नागरिक, दैनिक, कूर्खत्वम्, शुकुता, विवेकी
चतुष्पथः, श्रेष्ठः, समीचीयता,

५०९. वाच्यपरिवर्तनं कुरुत -

रमेशः - किम् दत्ताः प्राधान्यं कुर्वन्ति ?
महेशः - आम् दत्तैः - कियते ?
रमेशः - किम् सर्वे प्राधान्यसम्प्राप्तये अनुशासनं पितवन्ति ?
महेशः - आम् सर्वैः अनुशासनम् ।
रमेशः - किं तत्र शक्यं दत्ता गीतं जायति ।
महेशः - आम् तत्र शक्यम् - गीतं गीयते ।
रमेशः - किं प्राधान्याचार्येण अपि तत्र आगम्यते ?
महेशः - आम् - अपि किञ्चिद्वा लाकारम् तत्र आगमिष्यति ।

५१०

समय	लेखनं		
५.५५	_____	१०.१५	_____
६.५५	_____	११.१५	_____
७.५५	_____	१२.१५	_____
			१.३० _____

५११. अन्वयं कुरुत मञ्जुषा
किमर्थम्, सम्पत्ति, बहि, इति, कदापि, मा

मोहनः - राम! त्वम् गृहम् _____ गच्छ ।
रामः - अहम् त्वां गुरुः _____ ज्ञेये ।
मोहनः - त्वम् _____ शतम् कथयसि ?
रामः - _____ शक्ति अस्ति । त्वमिच्छसि _____ गन्तव्यम्
मोहनः - अहम् तु _____ न प्रश्यामि अतः त्वया बहू गमिष्यामि ।

ASSIGNMENT: 1

CLASS: X

SUBJECT: Sanskrit

L-1 वाङ्मय तपः

प्रश्नः

प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत -

1. शारदा कुत्र निवासं कुर्यात् ?
2. शारदायाः कानि विशेषणानि श्लोकेऽस्मिन् प्रयुक्तानि ?
3. सन्निधिं - अस्मिन् पदे सन्निधिवच्चैदं कुरुत -
4. गुरवम् अस्मिन् पदस्य समानार्थकं लिखत ।
5. विद्यायाः कौशलाः कीदृशाः अस्ति ?
6. विद्या कथं वर्धते ?
7. स्वच्छयात् किम् स्वयम् आप्नोति ?
8. अस्मिन् श्लोके त्वं पदं कस्यै प्रयुक्तम् ?
9. अस्ति पदस्य समानार्थकं क्विप्या पदं चित्वा लिखत -
10. गंधुर्वणि क्व प्रह्लादयति ?
11. कीदृशी दया ग्राह्यालादयति ?
12. जलम् इत्यर्थे अस्मिन् पदे किं पदं प्रयुक्तम् ?
13. "श्रीतला दया" अनयोः पदयोः किं विशेष्यपदं ?
14. शुभ्ररूपादयः कस्य गुणाः सन्ति ?
15. बुद्धेः अष्टम गुणः कः अस्ति ?
16. बुद्धेः गुणाः के के सन्ति ?
17. अहः पदस्य विलोम पदं लिखत ?
18. अपाह पदस्य कः अर्थः अस्ति ? पक्षे, विपक्षे
19. माधुर्यम् - आदयः कति गुणाः सन्ति ?
20. पाठकस्य गुणाः के के सन्ति ?
21. छिन्ने सन्निधिवच्चैदं कुरुत -
22. कः आचार्यात् पादम् आदते ?
23. चतुर्थशः कस्य पदस्य अर्थः ?
24. शिष्य स्वमेधया किं गृह्णाति ?
25. बुद्ध्या पदस्य समानार्थकं किम् अस्ति ?

